БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ЗА ДЪРЖАВАТА И ПРАВОТО
СЕКЦИЯ ПО ПУБЛИЧНОПРАВНИ НАУКИ

Константин Ангелов Григоров

ОСПОРВАНЕ НА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ

А В Т О Р Е Ф Е Р А Т

на дисертация

за присъждане на образователна и научна степен
„ДОКТОР“

научна област: 3. Социални, стопански и правни науки

професионално направление: 3.6. Право

научна специалност: Административно право и административен процес

Научен ръководител
проф. д-р Ганета Минкова

София
2017

Със заповед № 19/27.01.2012 г. на зам.директора на ИДП при БАН, докторантът е зачислен в задочна докторантура в научна област Право, научна специалност Административно право и административен процес.

Тема на дисертационния труд „Оспорване на нормативните актове на общинския съвет“, научен ръководител проф. д-р Ганета Минкова.

Със заповед № РД-09-133/20.12.2016 г. на и.д. директор на ИДП при БАН, докторантът е отчислен с право на защита.

Със заповед № РД-09-94 от 18.10.2017 г. на и.д. директор на ИДП при БАН е утвърден състав на научно жури и е определена дата за провеждане на открито заседание за защита на дисертационния труд.

Вътрешни членове на научното жури:

Проф. д-р Ганета Минкова Минкова – научен ръководител

Доц. д-р Надежда Гецова Йонкова

Резервен член:

Проф. д-р Стефка Стефанова Наумова

Външни членове на научното жури:

Проф. д-р Христина Тодорова Балабанова - УНСС

Проф. д-р Александър Асенов Воденичаров - Академия на МВР

Доц. д-р Мария Нейкова Кънева - БСУ

Резервен член:

Проф. д-р Димитър Илиев Костов - СУ

Дата за провеждане на открито заседание на научното жури за защита на дисертационния труд – 12.02.2018 г.

Дисертационният труд и материалите по защитата са на разположение в Института за държавата и правото при Българската академия на науките (гр. София, ул. „Сердика” №4) и на интернет страниците на ИДП и БАН.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Н А

Д И С Е Р Т А Ц И О Н Н И Я Т Р У Д

Въведение

I. Общинският съвет като орган на местно самоуправление

1. Местно управление или местно самоуправление.

2. Административно-териториални единици и местни органи в България (исторически аспект).

3. Установяване и същност на общинския съвет като орган на местно самоуправление в България (правно-исторически аспект).

II. Оспорване на нормативните актове на общинския съвет

1. Нормативен акт, подзаконов нормативен акт, нормативен административен акт.

2. Нормативни актове на общинския съвет.

2. 1. Правилници.

2. 2. Наредби.

2. 3. Инструкции.

3. Оспорване по административен ред.

3. 1. Изключения от обхвата на оспорването по административен ред.

4. Оспорване на нормативните актове на общинския съвет пред съд.

4. 1. Субсидиарно прилагане.

4. 2. Предмет на оспорване.

4. 3. Правен интерес от оспорване на нормативните актове на общинския съвет.

4. 4. Субекти на оспорване на нормативните актове на общинския съвет.

4. 5. Безсрочност на оспорването.

4. 6. Основания за оспорване.

4. 6. 1. Липса на компетентност;

4. 6. 2. Неспазване на установената форма;

4. 6. 3. Съществено нарушение на административнопроизводствени правила;

4. 6. 4. Противоречие с материалноправни разпоредби;

4. 6. 5. Несъответствие с целта на закона.

4. 7. Действие на оспорването.

II. Общинският съвет в унитарната и федералната държава

1. Понятие за местно самоуправление в унитарната и федералната държава.

2. Правни основи на общинското самоуправление.

3. Община.

4. Органи на общината.

5. Общински съвет.

Заключение

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

1. Обем и структура на дисертацията

Дисертацията е в общ обем от 220 страници (включително съдържанието и библиографията). Библиографската справка е разделена в три раздела:

- литература по темата с посочени 147 заглавия на български език и 6 заглавия на немски език;

- статии с посочени 84 заглавия на български език;

- източници от интернет.

Бележките под линия са с общ брой – 181.

Дисертационният труд е структуриран във въведение, три глави, състоящи се от отделни параграфи и заключение.

2. Актуалност на темата

Нормотворческата компетентност, възложена на органа на местно самоуправление, е функция на принципите на демокрация и децентрализация на властта. Упражняването на тези правомощия носи задължение за регулиране на обществените отношения в рамките на закона и изцяло в интерес на местното население. Като член на Европейския съюз България участва в процеси, които са нови за държавата и изискват съобразяване на националното законодателство с европейското, включително чрез приемане на нови правила. Това разширява обема на компетентност на местния парламент и засилва ролята му в процеса по управление на общината. Новата действителност налага строг контрол върху дейността му с цел подчиняване неговото нормотворчество на законите в страната и правото на гражданите да участват в управлението на обществените дела на местно равнище.

Актуалността на темата на дисертационното изследване е обусловена

от интензивното изменение на националното законодателство и разширяване на нормотворческата дейност на ОС, водещи до потребност от адекватни средства за защита. Разнообразните материи с местно значение, по които този орган издава нормативни актове налага преглед на текущото състояние на процеса по разработването и приемането им. Трудът анализира същността на нормативните актове на ОС, изследва наличната научна литература, изучава нормотворческата практика на ОС и практиката на административните съдилища по дела с предмет оспорване на нормативни актове на ОС. Целта е да се изведат спорните въпроси, да се посочат и обсъдят различните мнения в тяхното решаване, да се приведат предложения за подобряване на законодателството и административното правосъдие.

3. Предмет и задачи на работата

В центъра на изследване в дисертационния труд са поставени нормативните актове на българския орган на местно самоуправление. Прецизният им анализ, по един естествен начин, минава през анализ на правото на местно самоуправление и органите, чрез които то се осъществява в съвременното държавно организирано общество.

Целта на изследването е да се разкрие същността на местното самоуправление, как общинският съвет регулира местните обществени отношения чрез многократно действащи правила за поведение и детайлно да се очертае редът и основанията за оспорването им. Постигането на общата цел на труда е възможно единствено чрез поставяне и следване на конкретни задачи.

На първо място, за да се говори за орган на местно самоуправление изобщо, необходимо е да се изясни съдържанието на понятията „управление“ и „самоуправление“. Това се постига с аналитично-теоретичен подход към съдържанието и функционирането на понятията.

На второ място, възприемането на същността на съвременния орган на местно самоуправление налага сравнение с местни органи, установени и функционирали в историята на българската държава.

Третата задача е проследяване и анализ на нормативното установяване на общинския съвет в България. Така, правно-историческото развитие и изменение на възлаганите му правомощия разкриват обществените нагласи, очаквания и необходимости спрямо този орган.

На следващо място, необходим е анализ на видовете нормативни актове, издавани от общинския съвет. Този анализ разкрива начинът, по който те функционират и указва значението им за развитието на общината.

Четвърто, разкриване редът, по който се оспорват нормативните актове на местния парламент, субектите с право на оспорване, предпоставките и действието на оспорването.

Накрая, единствено чрез сравнение с държави с установени традиции в местното самоуправление е възможно у нас да се възприемат добри практики и законодателни решения. За тази цел е нужно изучаване на съответната част от чужда правна система и сравнение с българския модел.

Във връзка с тези цели са направени конкретни предложения за промяна в действаща правна уредба и прецизиране на теоретични определения.

4. Методи на изследване

Анализът на теоретичната и правна материя по оспорване на нормативните актове на българския орган на местно самоуправление изисква използване на различни методи.

4. 1. Исторически

Темата на изследването не акцентира върху историята на българското местно самоуправление, но доколкото на обсъждане е подложено оспорването на нормативните актове на конституционно

установения орган на това самоуправление, посочени са някои исторически факти относно начина на управление на административно-териториалните единици в България. Единствено чрез анализ на историческата хронология, не само като факти, но и като съвкупност от причини, наложили възникването и процеси по развитие, би могло в пълнота, да бъде изяснена същността на актуалното им състояние. Проследяване развитието на административно-териториалните единици и местни органи в България дава възможност да се анализират историческите традиции при тяхното установяване, както и да бъдат оценени предимствата и/или недостатъците на съвременния конституционен модел.

4. 2. Логическо-аналитичен

Анализът на разглежданите понятия и извеждането на предложения за прецизното им дефиниране, изискват същите да бъдат разгледани не само от теоретичната им страна, но и в чисто практичен аспект – как те функционират в реални условия между субектите на правото. Целта на практичния анализ е да се изясни логиката на местните обществени отношения и тяхното съдържание и да бъде проследено как нормативните актове на общинския съвет въздействат върху тях.

4. 3. Сравнителноправен

Детайлното изясняване същността на различи правни понятия налага, не само исторически преглед на тяхното възникване и съществуване, но и сравнение с държави с утвърдена демокрация и развити правни системи. По този начин може да бъде оценено текущото състояние на специализираните български литература и законодателсто, да се изтъкнат предимствата или да се направят предложения за отстраняване на недостатъците. Особено интересно е сравнението между държави с различна форма на държавно устройство.

4. 4. Други

Други методи използвани в хода на изследването са правно-

догматичният, нормативният, системният и функционалният. Изведени и анализирани са основните функции на нормативните актове на общинския съвет.

5. Научна новост на изследването

Научната новост на изследването се състои във възприемането на тезата, че правото на самоуправление принадлежи на хората, както и останалите естествени човешки права. Те не наследяват това право, нито то им бива признато от държавата. Този извод е подкрепен с детайлен анализ на същността на процеса по управление, съпоставен с процеса по самоуправление, обобщен в следния табличен вид:

	управление	**самоуправление**
обществени отношения	власт → подчинение	липсва йерархия и подчинение
субекти	най-малко два управляващ → управляван	един самоуправляващ
воля	управляващ → формира управляван → изпълнява	самоупраляващ → формира и следва
контрол	управляващ → управляван	оправомощени органи → самоуправляващ

Като научна новост може да бъде определен и лексикално-правният анализ на видовете нормативни актове и техните функции, приемани от общинския съвет. В тази връзка са направени редица предложения за изменение и прецизиране на легални и теоретични определения. Оспорването на нормативните актове на общинския съвет е разгледано и през практиката на административните съдилища и Върховния административен съд. Обсъдени са приносите на съдебната практика за преодоляване на спорните и неясни законодателни решения.

Новост е и сравнително-правният анализ на разглежданата тема между България като унитарна държава и Австрия като държава с федерална форма на държавно устройство.

6. Практическо значение на изследването

Дисертационният труд може да бъде полезен, както на юристи, заети пряко с оспорване на нормативни актове на общинския съвет, така и на юристи занимаващи се с теоретично изследване на същността и функциите на юридическите актове на органа на местно самоуправление в България.

Изследването може да допринесе за по-доброто изясняване и задълбочено осмисляне на същността и функциите на нормативните актове на общинския съвет и да даде отговор на въпроси относно усъвършенстване производството по тяхното оспорване.

Начинът на представяне на темата и изложените предложения и цитирана съдебна практика, биха могли да намерят непосредствено приложение в работата на общинските съвети и да ограничат пороците в приеманите нормативни актове, водещи до тяхната незаконосъобразност.

От друга страна изводите и предложенията, могат да послужат за бъдещо усъвършенстване на българското законодателство.

II. КРАТКО СЪДЪРЖАНИЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Въведение

Присъщо на хората е да се стремят към добре устроен и пълноценен живот. Доколкото човекът е социално същество, то съществуването на отделния индивид не протича изолирано, а в общество. Историческите данни и артефакти потвърждават, че за общности може да се говори още от зората на човешката еволюция.

Естествено право на всяко общество е самостоятелно да решава

въпросите, които определят начина му на живот, а в по-късен етап от развитието и онези, които са свързани с устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея, образованието, културата, благоустрояването и комуналните дейности, социалните услуги и др.

Съвременното, държавно организирано общество, осъществява местното самоуправление чрез избрани от самите граждани органи. Орган на местното самоуправление у нас е общинският съвет, който определя политиката за изграждане и развитие на общината. Той осъществява този процес чрез издаване на административни актове. За да стигне до тук, местното самоуправление и в частност ОС, са изминали дългия и труден път на възникване и развитие на българската държава, отразявали са особеностите на всяка власт, били са поле за налагане на различни и противоречиви идеологии.

Основно правомощие на ОС е установяването на общи правила, обвързващи с правна сила всички субекти на територията на общината – отговорна задача, от чието изпълнение зависи качеството на живот на местното население. Възможността за оспорване на нормативните актове на ОС е първата и най-необходима гаранция за защита правата на местните граждани. Въпреки значимостта на този процес, в българската административно-правна теория се среща само едно изследване по темата[1]. Същото анализира фазата на съдебния контрол върху нормативните административни актове на ОС. Настоящият труд е опит да го допълни, като се концентрира върху същността и развитието на органа на местно самоуправление, анализира неговите нормативни актове и особеностите при оспорването им, изцяло преди фазата на съдебния контрол. Изложен е сравнителен анализ на местното самоуправление и неговите органи в

[1] **Вълкадинова**, В., *Съдебен контрол върху нормативни административни актове на общинските съвети*, Дисертация.

унитарната и федералната държава.

Както всяка специфична материя по естествен път се обособява в самостоятелен дял на науката, така и оспорването и съдебният контрол върху актовете на ОС вече намери свое самостоятелно място в българското административното правосъдие. Без претенции за изчерпателност, в изложението са разкрити основните характеристики и спорни моменти в оспорването на нормативните актове на ОС.

Първичната нормотворческа компетентност, призната на органа на местно самоуправление, е функция на принципите на демокрация и децентрализация на властта. Упражняването на нормотворческите правомощия носи задължение за регулиране на обществените отношения в рамките на закона и изцяло в интерес на местното население. Нещо повече, като член на Европейския съюз България участва в процеси, които са нови за държавата и изискват съобразяване на националното законодателство с европейското, включително чрез приемане на нови правила. В този смисъл, понятието „европейско местно самоуправлене" предполага наличие на местни власти, притежаващи демократично конституирани решаващи органи разполагащи с широка автономия и правомощия, начини за тяхното упражняване и средства, необходими за осъществяване на задачите. Това разширява обема на компетентност на местния парламент и засилва ролята му в процеса по управление на общината. Тази действителност налага строг контрол върху дейността му с цел подчиняване неговото нормотворчество на законите в страната и правото на гражданите да участват в управлението на обществените дела на местно равнище.

Актуалността на темата на дисертационното изследване е обусловена именно от интензивното изменение на националното законодателство и разширяване нормотворческата дейност на ОС, водещи до потребност от адекватни средства за защита. Разнообразните материи с местно значение, по които този орган издава нормативни актове налага и преглед на

текущото състояние на процеса по разработването и приемането им. Трудът анализира същността на нормативните актове на ОС, изследва наличната научна литература, изучава нормотворческата практика на ОС и практиката на административните съдилища по дела с предмет оспорване на нормативни актове на ОС. Целта е да се изведат спорните въпроси, да се посочат и обсъдят различните мнения в тяхното решаване, да се приведат предложения за подобряване на законодателството и административното правосъдие. Тези задачи обуславят комплексен подход на анализа, който съчетава исторически, сравнителноправен и позитиноправен методи. Единствено комплексният подход гарантира цялостен предглед на проблематиката.

Ефективната защита на местния публичен интерес може да бъде постигната единствено, когато правосъдието е изведено от общинската администрация на всички нива. В сравнително-правен аспект може да се посочи австрийското законодателство, което едва през 2014 г., с разпоредбата на чл. 94, ал. 1 от Федералния конституционен закон въвежда този принцип. През същата година са създадени и административните съдилища и се гарантира съдебен контрол върху актовете на общинската администрация. До този момент същите са обект на проверка за законосъобразност от органи с особена компетентност, но част от структурата на общината. Отчетливо може да се каже, че в тази част, българското административно правосъдие вече изгражда традиции.

Отчитането на публичния интерес по места следва да бъде иманентно присъщо на процеса по подготовка и приемане на нормативни актове от ОС. От друга страна, пълната гаранция на правото и реалната възможност за защитата на същия интерес, следва да е в основата на съответния отрасъл в законодателството. На населението в общината трябва да бъдат гарантирани условия за достъпност, публичност и прозрачност, съразмерност, последователност и предвидимост в действията

на ОС. Единствено при тези предпоставки може да се постигне ефективна защита на правата на местните субекти.

ГЛАВА I. Общинският съвет като орган на местно самоуправление

В първата глава се разглежда същността на общинския съвет като орган на местно самоуправление. Предмет на анализ са изложените в българската правна теория мнения относно същността на местното самоуправление. Обсъждат се две противоположни становища. Според първото организацията и упражняването на публична власт в българските общини следва да се възприема като „местно управление“, а според второто тези дейности осъществяват „местното самоуправление“. Чрез самостоятелен анализ на понятията „управление“ и „самоуправление“, отнесен към административно-териториалната единица община са извлечени определения и е обобщен извод, че не би могло да се говори за едноличен орган на управление в българските общини. Процесът по самоуправление е естествено присъщ на местните общества, а общинското управление се възприема като форма на административна дейност по изпълнение волята на местните субекти.

Изложението продължава с исторически преглед на административно-териториалните единици и местни органи в българската държава. Обобщено е, че за самоуправление, чрез колективен изборен орган в първата и втората българска държава, не би могло да се говори. Първи данни за общинско самоуправление по българските земи се срещат във времето на Османската империя.

Установяването и развитието на органа на местно самоуправление в България е проследено през законодателството. Чрез преглед, в съответните броеве на ДВ, са анализирани различните специални закони, уреждащи статута и правомощията на общинския съвет. Изложени са

аргументи относно началния момент на възлагане на нормотворческа компетентност и възможностите за отмяна на нормативните му актове.

ГЛАВА II. Оспорване на нормативните актове на общинския съвет

Във втората глава е изложен подробен сравнителен анализ на понятията „нормативен акт“, „подзаконов нормативен акт“ и „нормативен административен акт“. Обсъдено е как законодателството ни възприема и борави с тези понятия. Направени са предложения за прецизиране на конкретни разпоредби.

	нормативен		акт
подзаконов	нормативен		акт
	нормативен	административен	акт

На следващо място са анализирани видовете нормативни актове, издавани от общинския съвет. Акцент е поставен върху техните функции. Предложени са изменения с цел усъвършенстване на Административнопроцесуалния кодекс в относимата част.

Обсъдено е ограничението за оспорване на нормативните актове на общинския съвет по административен ред и детайлно е разгледано оспорването по съдебен ред. Анализирани са предметът на оспорване, правният интерес и субектите на оспорване, кога може да се оспори, основанията за оспорване и правното действие на оспорването.

ГЛАВА III. Общинският съвет в унитарната и федералната държава

Трета глава съдържа пространен анализ на теоретичните и законови основи на местното самоуправление и органите на местно самоуправление

във Федерална Република Австрия. Това проучване е в основата на изложеното сравнение на общинския съвет като орган на местно самоуправление в унитарната и федералната държава. Посочени са прилики, разлики и предложения за възприемане от българската държава на добри австрийски практики и законодателни решения.

Заключение

Историята на българската държава и право ясно показва етапите на възникване и развитие на нашето общество като цяло и като местни общности. Показва също еволюцията на процеса по решаване на общите въпроси по места.

В началото е било оръжието. Всички годни да носят оръжие мъже са указвали и решавали общите потребности. Този период историците наричат „военна демокрация" – две съдържателно противоположни понятия. Войната предполага наличие на конфликт и борба за надмощие над противника, борба за притежаване на власт над хора и ресурси. От своя страна демокрацията е народовластие – форма на управление, при която държавната власт произтича от народа чрез консенсус (консенсусна демокрация), референдуми (пряка демокрация) или избрани представители (представителна демокрация). Не е възможно да си представим как победителите в онези войни допускат народовластие в завладените територии. Всъщност касае се за начина на формиране на колективния орган, който е разполагал с правото и привилегията да вземе решения по общи за населението въпроси. Този орган не е бил изборен. Той бил достъпен само за мъже и то физически здрави, защото са били годни да носят оръжие, т.е. да воюват. Не са известни данни за нормативен характер на решенията, нито за възможен избор – да бъдат изпълнявани или не.

Монархията е форма на държавно управление, при която върховната власт принадлежи на едно лице – монарха. В този етап от развитието на

държавата тя била „патримониум”, т.е. личен, наследствен имот на владетеля. Неговите правомощията били като на собственик на държавата. Местните държавни органи единствено провеждали политиката на своя господар. Едноличната власт на монарха изключва възможността за местно самоуправление и не допуска приемане на писмени общи правила за поведение от местни независими и избираеми органи.

Първи данни за наличие на самоуправление намираме в периода на Османската империя. По това време ръководни органи на общините били общото събрание, съветът на старейшините и кметът. В изпълнение на задълженията си те се ръководели от правилата на обичайното право, което регулирало обществените отношения и формирало общественото мнение.

По време на освободителната война руските войски заварват и запазват съществуващите самоуправителни учреждения. По късно на същите е предоставена възможност да попълнят своя състав и да продължат изпълнението на своите функции.

Българският орган на местно самоуправление е нормативно установен през 1882 г. със Закон за общините и градското управление. Още от самото начало този орган е натоварен с обща компетентност по решаване на въпроси свързани с развитието на общината. Нормативната уредба, както и публикации от тогава създават усещане за искреност в желанието за укрепване на института на самоуправлението. Макар да е било допустимо в състава ОС да има неграмотни членове, прави впечатление изискването за висок морал и високо обществено мнение за конкретното лице. Следва да се подчертае още, че общинските съветници са изпълнявали тази длъжност без заплащане. Именно тези кумулативни предпоставки показват желанието не за лична облага, а за работа в обща полза.

Следват години на бурно и трудно развитие за държавата. Обществото е било поле за налагане на различни и противоречиви

идеологии, което е довело до подтискане и деформиране на неговата воля, а това в крайна сметка е дало дълбоко и дълготрайно отражение във възприемането на самоуправлението.

Съвременното, държавно организирано общество, осъществява местното самоупраление чрез избрани от самите граждани органи. Основно правомощие на ОС е установяването на общи правила, обвързващи с правна сила всички субекти на територията на общината. Упражняването на нормотворческите правомощия носи задължение за регулиране на обществените отношения в рамките на закона и изцяло в интерес на местното население.

Освен задължение за подчинение на тези правила, субектите разполагат с право да ги атакуват. Да твърдят, че същите ги засягат негативно. Възможността за оспорване на нормативните актове на ОС е гаранция за защита правата на местните граждани. Със сигурност може да се заяви, че възможността да правоимащите и овластени субекти да оспорят нормативните актове на ОС е гарантирана от нашето законодателство. Нормативно определени са предмета, субектите и основанията за оспорване. Гарантиран е инстанционен съдебен контрол. Едновременно с това прави впечатление спорната организация на някои законодателни решения, както и отсъствието на други. На първо място може да бъде посочена липсата на легално определение на родовото понятие „административен акт”, но наличието на опредления на неговите видове. Административният акт е широко дискутиран и анализиран в правната ни теория, която е извела прецизни и практически приложими определения. Буди недоумение също боравенето с различни правни понятия относно нормативние актове на органа на местно самоуправление. Доколкото теорията и съдебната практика са преодоляли тази ситуация, то необходимо е законодателят да коригира съответните правни норми, за да не оставя съмнение в прецизността на процесуалния закон. Анализът

показва още липса на изрично определяне на същественото нарушение на административнопроизводствените правила. Тук теорията е попълнила тази празнота, но доколкото се касае за определение, наложило се с времето и което се ползва в практиката, то същото може да бъде кодифицирано.

Не бива да се мисли, че всяка теоретична формула и извод в тълкувателна съдебна практика трябва да бъдат превръщани в правни норми. Теорията анализира правната наука, поставя основите за развитие на обществените отношения и предлага решения за усъвършенстване на нормотворческия процес. Съдебната практика е основана на буквата и духа на закона. В своята работа съдилищата прилагат нормативните актове, за да разрешат повдигнат пред тях правен спор. Доколкото по определени въпроси теорията и практиката са единодушни, че се налага законодателна промяна то същата следва да бъде предприета. Усъвършенстване на законодателството е в интерес на обществото. Всъщност това е смисълът от самия закон – да бъде в крак с динамиката на обществото и да предлага адекватна правна рамка на променящите се и възникващите обществени отношения.

За разлика от други държави, у нас административното правосъдие е в правомощията единствено на съдебната власт. Това гарантира ефективната защита на местния публичен интерес. В сравнително-правен аспект може да се посочи сходството в идеята и принципите на местното самоуправление с федерална държава като Австрия. Видна е аналогията в структурата и правомощията на ОС, но докато австрийското административно правосъдие намира място в съдебната система едва през 2014 г., с разпоредбата на чл. 94, ал. 1 от Федералния конституционен закон, то у нас то вече изгражда традиции.

Изложението и изводите в настоящия труд, по отношение състоянието на правната уредба по оспорване на нормативните актове на

ОС у нас, включват конкретни предложения de lege ferenda. Те могат да послужат за подобряване подготовката, разглеждането и приемането на нормативни актове от ОС, както и да бъдат полезни на субекти, чиито права, свободи или законни интереси са засегнати от местен нормативен акт.

СПИСЪК С ПУБЛИКАЦИИ ПО ТЕМАТА

1. *„Отказ на кмета на общината за определяне на категория на туристическия обект“*, статия, годишник на университет „Проф. д-р Асен Златаров – Бургас, 2015, т.XLIV (2)

2. *„Местно самоуправление на Австрия и България“* публикация на доклад в пълен текст, Научни трудове на ИДП, том XIII

3. *„Органи на местно самоуправление на Австрия и България“*, публикация на доклад в пълен текст, сборник материали от Международна научна конференция „ООН: Исторически традиции и съвременно право“ – Благоевград, 2/3.10.2015 г.

4. *„Публикуване на нормативните актове на общинския съвет в интернет“,* публикация на доклад в пълен текст, сборник материали от Научна конференция с международно участие „Право и интернет“ – Бургас, 21 – 22. 05. 2016 г.

5. *„Право на оспорване на нормативните актове на общинския съвет“,* публикация на доклад в пълен текст, сборник материали от VI-та национална конференция на докторантите в областта на правните науки – к.к. Слънчев бряг, 9 – 12. 06. 2016 г.